

ramt iværksætter, der vil starte op igen, får mulighed for hurtigere at få slettet resterende gæld.

Der henvises til betænkningen side 337 ff.

4.10.2. Gældende ret

Både konkurslovens regler om tvangsakkord og gældssanering er relevante ved beskrivelsen af en tidligere erhvervsdrivendes mulighed for at blive frigjort helt eller delvist fra sine gældsforpligtelser.

Er en skyldners virksomhed gået konkurs, beholder en fordringshaver sin ret mod skyldneren for den del af en fordring, som ikke dækkes gennem konkursen, jf. konkurslovens § 156. Et selskab uden personligt gældsansvar opløses i reglen gennem konkursen, og en kreditor har derfor som udgangspunkt ingen at rette et krav mod, når konkursen er sluttet. Reglen i § 156 har derfor i hovedsagen relevans for den personlige skyldner, som er gået konkurs.

Tvangsakkordreglerne i konkursloven har deres hovedanvendelsesområde på erhvervsvirksomheder, som er i økonomiske vanskeligheder. Tvangsakkorden vil oftest fungere i et samvirke med reglerne om betalingsstandsning. Reglerne om tvangsakkord finder anvendelse på såvel personlige skyldnere som juridiske personer.

Tvangsakkordinstituttet giver mulighed for både rekonstruktion (videreførelse af virksomheden) og likvidation (afvikling af virksomheden). Den afgørende forskel mellem en likvidationsakkord og konkurs er, at skyldneren ved likvidationsakkord bliver gældssaneret i kraft af likvidationsdividenden, mens en fordringshaver i konkurs som ovenfor anført beholder sin ret mod skyldneren for den del af fordringen, som ikke dækkes gennem udlodning af boet. Mens gældsfrigørelsen i likvidationsakkord er resultat af udlodningen fra boet, skal dividenden i en gældssanering udredes af skyldnerens fremtidige indtægter.

Reglerne om tvangsakkord er karakteriseret ved, at ordningen i vidt omfang er kreditorstyret, hvilket betyder, at fordringshaverne gennem tiltrædelses- og afstemningsreglerne har afgørende indflydelse på, om en fremsat akkord kan åbnes og stadfæstes.

Grundtanken bag tvangsakkordinstituttet er, at skyldnerens akkordforslag ved at gennemgå akkordprocessen kan få retsvirkninger efter sit indhold ikke blot i forhold til fordringshavere, der har tiltrådt forslaget, men også i forhold til dem, som har været passive, eller som ligefrem har stemt mod akkorden.

Reglerne om gældssanering har derimod deres hovedsigte på skyldnere, som af den ene eller anden årsag har været udsat for et økonomisk sammenbrud, og i relation til erhvervsdrivende tager reglerne efter de-

res praktiske anvendelsesområde navnlig sigte på tilfælde, hvor sammenbruddet er definitiv, virksomheden er ophørt, og hvor skyldneren typisk er overgået til almindeligt lønarbejde.

Skyldneren i gældssaneringsager vil således som altovervejende udgangspunkt ikke have en igangværende virksomhed, hvori gælden søges saneret.

Gældssanering er karakteriseret ved, at ordningen er en ikke-kreditorstyret ordning, idet kreditorerne principielt ikke har nogen indflydelse på, om et fremsat forslag til gældssanering stadfæstes af skifteretten. Gældsnedskrivningen beror alene på skifterettens afgørelse.

Reglerne om gældssanering finder kun anvendelse på personlige skyldnere, og er som udgangspunkt ens for erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende personer.

En erhvervsdrivende skyldner har således principielt samme mulighed som andre for at søge sin gæld saneret efter bestemmelsen i konkurslovens § 197. De særlige forhold, der ofte vil kendetegne en konkursramt (tidligere) erhvervsdrivende, frembyder imidlertid i praksis særlig betydning i gældssaneringsammenhæng.

Stammer gælden i det væsentligste fra en virksomhed, der fortsat drives af skyldneren, er gældssanering som altovervejende udgangspunkt udelukket, da skyldneren i en sådan situation må være henvist til at anvende reglerne om tvangsakkord. Dette skyldes, at tvangsakkordreglerne som udgangspunkt skal gøre det muligt for skyldneren at videreføre eller likvidere en erhvervsvirksomhed, mens reglerne om gældssanering skal søge at afbøde virkningerne af et indtruffet økonomisk sammenbrud, jf. betænkning nr. 957/1982, side 86 f.

Fortsætter skyldneren i uændret form den virksomhed, der har påført den pågældende en uoyerskuelig gældsbyrde, vil der tillige være en overhængende risiko for, at skyldneren inden for en kortere eller længere periode på ny befinder sig i en håbløs økonomisk situation. I så fald vil en gældssanering ikke have de ønskede konkrete og varige nyttevirkninger for skyldneren, og skifteretten vil derfor ikke kunne meddele skyldneren gældssanering.

Stammer gælden ikke fra den erhvervsvirksomhed, som skyldneren aktuelt driver, tillægges karakteren af de to erhvervsvirksomheder betydning. Er der i det væsentlige tale om samme type virksomhed, vil gældssanering efter retspraksis som udgangspunkt være udelukket. Er der derimod tale om en virksomhed af en anden karakter, end den hvori gælden i det væsentligste er stiftet, vil dette formentlig ikke i sig